

Posudek na rigorózní práci „Herní interakce dvouletého dítěte se členy jeho rodiny“, předloženou Mgr. Miroslavou Kubů k obhajobě na katedře psychologie FF UK v dubnu 2007.

Posuzovatelka: Doc.PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Autorka předkládá k posouzení obsáhlou práci - 176 stran textu, seznam literatury a přílohy. Text je rozdělen klasickým způsobem na část teoretickou a část empirickou. Šestistránkový seznam vhodně zvolené české i zahraniční odborné literatury, sestává jednak z pramenů aktuálních, jednak z pramenů pro zvolené téma klíčových. Předložená práce je doplněna přílohami. Při sběru výzkumných dat i při jejich analýze byla autorka práce součástí mezinárodního grantového úkolu GA ČR 406/01/0220, který je na katedře psychologie po několik let řešen.

V první části autorka zpracovává témata jednotlivých kapitol ve vhodné logické návaznosti. První kapitola je věnována vymezení pojmu rodina. Jsou zde probrány její základní funkce, historický vývoj rodiny, rodina ve vztahu k širšímu sociálnímu kontextu, vývojový cyklus rodiny. V druhé kapitole se autorka zabývá ranou interakcí dítěte v rodině. Rozebírá interakci dítěte se členy nukleární i širší rodiny. Další kapitola je věnována popisu základních charakteristických znaků dítěte v období batolete, kdy probíhala observace dětí. Poslední kapitola teoretické části práce je věnována dětské hře, jež je klíčovým tématem analyzovaného chování dětí. V předloženém textu diplomandka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, řádně ji citovat a získané poznatky integrovat do vlastních úvah a přístupů.

Ve druhé části popisuje autorka výzkumnou metodu, zkoumaný vzorek dětí a detailně popisuje sběr dat. Autorka měla možnost využít nového systému počítačové analýzy chování dítěte V.I.P., která byla pro řešení grantového úkolu vyvinuta ing. Hrdličkou a která vychází z metody Interact, již ve svých výzkumech užíval prof. H. Papoušek. To bylo jistě pro zpracování dat výhodou. Nicméně znamenalo to také, že autorka byla nucena se při sběru a

následné analýze svých výzkumných dat, získaných od deseti rodin, naučit řadu dosti náročných dovedností. Musela ovládat bezchybnou práci s videokamerou, schopnost navazovat kontakty s rodinami a dokázat se v jednání prosadit natolik, že jí bylo umožněno natáčení v intimním prostředí domova. Kdo podobnou činnost někdy sám dělal, ví velmi dobře, jak je právě toto obtížné. Autorka musela dále svou činnost vhodně koordinovat a naučit se velmi precizní a pracné vyhodnocování observovaného chování na počítači. Systém V.I.P. je zcela jedinečný a tedy se jednalo o zcela novou dovednost.

Domnívám se, že autorka své úkoly skutečně velmi dobře zvládla a předkládá kvalitativní analýzu herních aktivit deseti 24 měsíčních dětí v prostředí domova. Výsledky předkládá v podobě verbálního popisu, v podobě grafické, které umožňují přehledné kvantitativní vyjádření. Z hlediska základních 7 sledovaných kategorií (pohled, postoj, vokalizace, motorika, emoce, fyzický kontakt, manipulace s hračkou) předkládá analýzu kvalitativní a její interpretaci u jednotlivých dětí. Všechny děti sleduje s oběma rodiči a 8 dětí ještě navíc se sourozencem. V posledních dvou subkapitolách předkládá ještě detailněji veškeré interkace dětí s matkami a otci a srovnává je a dále sourozenecké herní interakce v celém souboru. Celkově lze říci, že předložená **práce je po formální i obsahové stránce na velmi dobré úrovni** . Domnívám se, že předložená práce zcela naplňuje požadavky kladené na úroveň rigorózní práce. **Doporučuji ji proto k obhajobě s kladným hodnocením** a doufám, že se předkladatelka bude nadále věnovat detailní výzkumné činnosti, pro kterou má jistě předpoklady.

Praha 3..4.2007

Lenka Šulová

